

Aile İçi İletişimde Teşekkür 3

Acaba Teşekkür Etsem mi?

Her anne baba, çocuğundan teşekkür bekler. Hatta bu teşekkürü bulmayınca çocuklarını ikaz eder. Belki de bu yüzdendir bazıları teşekkürü çocuk işi zanneder. Fakat nedense yetişkinler çocuklarından bekledikleri bu güzel ahlakı birbirlerinden esirger. Halbuki teşekkür çocuk işi ya da çocukça bir eylem değildir. Bilakis yetişkinlerin kendi aralarında yaşamaları gereken bir fazilet, sonra da çocuktan bekleyebilecekleri bir güzel davranıştır. Zira çocuklar teşekkür sünnetini, ilk önce ailede öğrenecektir. Fakat yetişkinler bunu pek önemsemez ve kötü örnek olurlarsa bu ahlak-ı âliye onlarda da yerleşmeyecektir.

Çoğu zaman teşekkürsüzdük erkeğin, “Teşekkür edersem, hanım şımarır. Teşekkür edersem, gücümü kaybederim, elim zayıflar, bir daha hakim olamam bu kadına. Beni dinlemez ve itaat etmez, konumumu çizdiririm.” gibi vehimlerden kaynaklanabilir. Kadın da ise, “Bu adam teşekkürü hak etmiyor. Ne hayrını gördüm ki teşekkür edeceğim. Ayda yılda bir iyilik gördüm ona mı teşekkür edeceğim. Teşekkür edersem şımarır. O, teşekkür etmiyor ki ben edeyim! vs..gibi” asılsız kuruntu ve yanlış yönlendirdiği egosundan kaynaklanabilir. Sebep ne olursa olsun şu bir gerçektir ki teşekkürsüzlük öncelikle bencillikten doğar. Bunun tek tedavisi ise eşlerin ilişkilerini vehim ve kuruntular üzerine değil teşekkür sünneti üzerine bina etmeleridir. Bunun için en küçük jestler/iyilikler karşısında bile teşekkürü kendilerine vacip bilmelidirler. Bu vazifeyi eda adına da Efendimizin verdiği şu temel ölçüyü esas almalıdırlar:

“Asla ve asla, iyilikten hiçbir şeyi küçük görme. Bu iyilik, bir mümin kardeşini güler yüzle karşılamak dahi olsa.”

Dolayısıyla her mümin erkek ya da kadın bu prensibe göre hareket etmeli, mütebessim bir çehreden dökülen teşekkür gibi büyük ve kolay bir iyiliği terk etmemelidir. Kaldı ki Allah’a ve ahirete iman eden bir kimse, kesin olarak bilir ki; “Zerre ağırlığında bir iyilik işleyen onun karşılığını görecektir.”²

En Güzel Teşekkür Nasıl yapılır?

Teşekkürü ümmetine bir sünnet olarak öğreten Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem), onun en mükemmel şekilde hangi ifadelerle yapılacağını da öğretmiştir: “Kim, kendisine yapılan bir iyiliğe karşı, bunu yapan kimseye (جزاك الله خيرا) yani ‘Allah, sana en hayırlı mükafatı versin’ derse, teşekkürü en mükemmel şekilde yapmış olur.” Zira böyle bir mukabelede bulunan kimsenin sözü çok şümullüdür. Bununla insan muhatabına şunları söylemiş olur: “Senin bu iyiliğin, benim nazarımda o kadar kıymetlidir ki karşılığını bizzat vermekten acizim. Onu ancak

Allah verebilir. Dolayısıyla benim sana yapacağım teşekkürümün yanında, dünya ve ahirette O, seni en hayırlı mükafatla mükafatlandırın."

Teşekkürsüzlük Nankörlüktür!

İslam'da asıl olan iyiliğe karşı iyilikle mukabele etmektir. Fakat insan buna her zaman imkan bulamayabilir. Ancak güzel bir söze ve duaya, insanın her zaman gücü yeter. Bunun için ekstra maddi imkanlara sahip olunması gerekmez. Bundan dolayıdır ki bazı alimler: "İyiliğe, iyilikle karşılık vermeye gücü yetmeyen kimse, dilini teşekkür ve duaya daha fazla alıştırmalıdır" prensibini vazetmiştir. Bu sünnetleri yerine getirmeyen yani iyiliği karşılıksız bırakanlar ise Efendimiz'in nurlu beyanlarında ifade buyurduğu gibi nankörlük yapmış olurlar: "Kim bir iyiliğe mazhar olursa, imkânı varsa o da iyilikle karşılık versin. Bulamazsa en azından o şahsı, yaptığı iyilikten dolayı medh u sena etsin. Zira onu övmekle, insan teşekkürünü yerine getirmiş olur. Övgü dolu bir sözle dahi olsa teşekkür etmeyen kimse ise nankör olur."² Dolayısıyla müminler hem aile hem de günlük hayatlarında kendi aralarında teşekkürü ve takdiri yaygınlaştırdıkları ölçüde kardeşliği ve huzuru hakim kılmış olurlar. Bunu ihmal ettikleri oranda da nankörlüğü arttırmış ve haksızlığa düşmüş olurlar.

Allah'a karşı şükür borcu olan müminin çevresinde kendisinden iyilik gördüğü insanlara da şükür yani teşekkür borcu vardır. İnsanlara karşı bu borcunu yerine getirmeye dikkat etmeyenler Allah'a karşıda kulluk vazifelerini hakkıyla yerine getiremezler. Mevzuyu en dar dairede yani aile içi sağlıklı iletişim açısından ele aldığımızda dikkat edilmesi gerekli olan önemli prensiplerden birisi de teşekkür sünnetidir. Zira bu insan tabiatının bir ihtiyacıdır ve bunun yerine başka bir dinamik de konamaz. Bu psikolojik ihtiyaç eşler tarafından görülmez/ giderilmezse karşılıklı kul hakları ihlal edilmiş olur. Karşılıklı haklar çiğnendiğinde ise eşler daha da agresifleşir. Bunun sonucunda ortaya çıkan fasid dairede, eşler, zaman içerisinde birbirlerine karşı duyduğu sevgi, saygı ve güzel duyguları da kaybederler. Onun için eşler, teşekkür ettikleri ölçüde birbirlerine yakın, birbirlerini teşekkürden mahrum bıraktıkları ölçüde de birbirlerinden uzaktır.

Yazar: Dr. Selim Koç

Kaynak: <https://peygamberyolu.com/aile-ici-iletisimde-tesekkur/>